

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta (tilapäinen suojelu)

Johdanto

Sisäministeriö pyytää lausuntoa vastaanottolakia koskevilta osin luonnoksesta hallituksen esitykseksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta. Esityksen kotoutumisen edistämisestä annettua lakia koskevista osioista on lähetetty työ- ja elinkeinoministeriön toimesta erillinen lausuntopyyntö.

Esityksellä selkeytettäisiin tulkintaa siitä, milloin oikeus vastaanottopalveluihin päättyy tilanteessa, jossa tilapäistä suojelua saava saa kotikuntalaissa tarkoitetun kotikunnan. Esityksen mukaan tilapäistä suojelua saavalle, jolle on myönnetty kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta, voitaisiin antaa vastaanottopalveluja kohtuullinen aika. Muotoilu vastaa vastaanottopalveluiden lakkaamista tilanteessa, jossa kansainvälistä suojelua saava saa jatkuvan oleskeluluvan.

Valitettavasti lausuntokierrokselle ei voida myöntää lisäaikaa, sillä vastaanottolakia koskeva muutos sisältyy esitykseen, jolla muutetaan kotoutumisen edistämisestä annettua lakia. Tällä muutoksella on budjettivaikutuksia, minkä vuoksi esitys on annettava eduskunnalle 2022.

Tausta

Tilapäistä suojelua saavien toimeentulo ja huolenpito turvataan lähtökohtaisesti vastaanottolain nojalla vastaanottojärjestelmän toimesta, koska tilapäisellä oleskeluluvalla oleskelevina he eivät pääsääntöisesti saa kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa. Tilapäistä suojelua saava täyttää kotikuntalain edellytykset kotikunnan myöntämiselle viimeistään siinä vaiheessa, kun hänen tilapäisten oleskelulupiensa kesto ylittää yhden vuoden ja hänen voidaan katsoa asuvan Suomessa vakinaisesti vuoden asumisajan täytyttyä.

Jos tilapäistä suojelua saavalle myönnetään kotikunta ja hänet katsotaan Suomessa vakinaisesti asuvaksi, hän saa oikeuden tiettyihin huolenpidon ja toimeentulon turvaamiseen liittyviin palveluihin, jotka ovat päällekkäisiä vastaanottopalveluiden kanssa. Vastaanottolain tarkoitus ei ole turvata sellaisen henkilön perustuslain mukaista toimeentuloa ja huolenpitoa, joka saa sen muusta järjestelmästä, esimerkiksi kotikunnan ja vakinaisen asumisen

perusteella. Vastaanottolaissa ei kuitenkaan säädetä vastaanottopalveluiden päättymisestä tilanteessa, jossa tilapäistä suojelua saava saa kotikunnan ja oikeuden vakinaiseen asumiseen perustuviin sosiaali- ja terveystalveluihin ja sosiaaliturvaan. Vastaanottolakia esitetään täsmennettäväksi näiltä osin.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on selkeyttää sääntelyä koskien tilapäistä suojelua saavan vastaanottopalveluiden lakkaamista tilanteessa, jossa hänelle on myönnetty kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta ja hän on siten saanut oikeuden vakinaiseen asumiseen perustuviin, vastaanottopalveluiden kanssa päällekkäisiin palveluihin.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausuntoa pyydetään ainoastaan esityksen vastaanottolakia koskevista osista. Kotoutumislakia koskevin osin lausunto pyydetään työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntöön.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse ministeriön kirjaamoon.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin.

Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa ministeriölle lausuntonsa.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om(at)om.fi.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä ja Hankeikkunassa.

VAHVA-asiakirjahallintajärjestelmän käyttäjien tulee viedä lausunto VAHVA:ssa asiaan VN/18750/2022.

Aikataulu

Lausuntokierros 14.7.-5.8.2022

Valmistelijat

Erityisasiantuntija Marja Avonius, marja.avonius(at)govsec.fi, puh. 029 548 8668
Maahanmuuttojohtaja Sanna Sutter, sanna.sutter(at)govsec.fi, puh. 029 548 8200

Linkit

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=0324cfef-8908-4bdd-9c6f-de187a5f39d9> - TEM:n lausuntopyyntö

Liitteet:

[HE luonnos tilapäinen suojele vastaanottolaki 140722.pdf](#) - HE luonnos vastaanottolakia koskevin osin

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Avonius Marja

Avonius Marja